

УДК 81'23:378.147

Гуськова О.Д., Марічереда Л.С.
Одеський національний політехнічний університет, Україна

Huskova E.D., Marichereda L.S.
Odessa National Polytechnic University, Ukraine

ДО ПИТАННЯ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИКУ НАВЧАННЯ НАУКОВОМУ СТИЛЮ МОВЛЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПІДГОТОВЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ON THE IMPLEMENTATION OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING PRACTICE SCIENTIFIC STYLE OF SPEECH OF FOREIGN STUDENTS PREPARATORY FACULTY

На сучасному рівні навчання іноземних студентів науковому стилю мовлення обов'язково виникає питання: «які технології є результативними?» щодо до цілей, які поставлені.

В педагогічній практиці навчання студентів-іноземців, як це було й раніше, переважають технології інформаційного характеру, тобто традиційні, які мають свої переваги: чітку організацію навчального процесу, систематизацію змісту та методів навчання, що дозволяє вирішувати задачі відпрацювання репродуктивної мовленнєвої діяльності студентів.

Об'єктивні потреби сучасного інформаційно-освітнього процесу ставлять нагальну проблему: широке впровадження у навчальний процес студентів-іноземців технологій, що розвивають навички й уміння та одночасно є особистісно орієнтованими.

Для того, щоб майбутні спеціалісти були конкурентоспроможними, навчилися самостійно організовувати свою пізнавальну діяльність, перед викладачем постає задача навчити студентів не тільки вмінням отримувати знання та сприймати інформацію, але й умінням аналізу, синтезу, аргументації власних висновків з метою подальшого їх використання під час навчання у вузі.

Впровадження інноваційних технологій у навчальний процес на підготовчому факультеті відкриває нові можливості для адаптації навчального матеріалу, враховуючи індивідуальні здібності студентів сприймати відповідні теми з НСМ.

Наочність набуває різних форм, стиль навчання урізноманітнюється за рахунок повторюваних дій та різнопланового подання матеріалу з метою закріплення набутих мовленнєвих навичок та умінь.

На кафедрі лінгводидактики ОНПУ розроблена система особистісно орієнтованого навчання, до якої входять прийоми педагогічної співпраці та кооперантної діяльності студентів як в аудиторний, так і у позааудиторний час.

Кооперантні технології та педагогіка співпраці – це новаторські підходи в навчанні іноземців, тому що робота будується за принципами «студент-студент» (робота вдвох), «студент-група учнів» (робота в групах), «студент-комп'ютер» тощо, з обов'язковим зворотнім зв'язком «студент-викладач».

Враховуючи такий підхід до навчання НСМ, нагальною стає потреба у розробці навчально-методичних матеріалів, які були б не тільки основним джерелом знань для студентів ПФ, але й навчали б їх умінням аналізувати, синтезувати одержану інформацію, моделювати самостійну діяльність з метою отримання нових знань.

Спираючись на інтерактивні методи, викладачі кафедри лінгводидактики розробили Робочі зошити (РЗ) для навчання іноземних студентів граматиці наукового стилю мовлення та читання.

В якості новаторського методу при навчанні студентів-іноземців НСМ слід виділити структурування тексту за схемами. Цей метод широко відомий у шкільній практиці (метод В.Ф. Шаталова). Але в роботі з іноземцями ПФ він практично не використовується.

Опорна схема – це закодована у вигляді знаків, символів, образів, понять, визначень інформація заняття. В опорних схемах матеріал надано у вербально-графічній формі за принципом вертикального викладу повторюваного матеріалу.

Це значно покращує сприйняття нового матеріалу, активізує розумову та творчу діяльність студентів.

Слід відмітити, що роботу зі складання схем доцільно й логічно починати з текстів, змістом яких є наступні теми: «Характеристика предмету (явища, процесу) й дії», «Якісна та кількісна характеристика предмету», «Класифікація, співвідношення цілого та його компонентів» тощо.

Під час навчання складання схем викладачеві необхідно визначити, який матеріал слід давати з опорою на зорові аналізатори, враховуючи, що підсистема символів, як і підсистема термінологічної лексики, є специфікою наукового стилю мовлення.

Перші схеми складаються за безпосередньою участю викладача, який виступає в ролі організатора процесу навчання, помічника-консультанта, що сприяє прояву ініціативи студентів.

Викладач окреслює (малює) «скелет», який заповнюється конкретним змістом, активно залучаючи до спільної роботи студентів.

Наступним етапом роботи над текстом є його відновлення за допомогою:

- а) різнонаправлених стрілок;
- б) знаків та символів;
- в) опорних дієслів;
- г) лексико-граматичних конструкцій.

Практика доводить, що вертикально розташовані схеми засвоюються краще, тому що наочно показують логіку подачі навчального матеріалу. Під час розробки схем рекомендується використовувати кооперантні методи роботи.

Спираючись на складені схеми, студенти пишуть міні-конспекти текстів, що є ефективним прийомом засвоєння навчального матеріалу з НСМ.

Схема як зручна зорова опора віддзеркалює логіку міркування, у ній відзначаються важливі моменти тексту, що, у разі необхідності, дозволяє уточнювати інформацію.

Схема містить інформацію у «стиислому» вигляді. Цей процес структурно-схематичного зберігання інформації та її подальшого розгортання дозволяє прискорити засвоєння матеріалу та сприяє розвитку репродуктивного мовлення студентів.

Схема дає можливість сфокусувати увагу студентів на структурі та змісті запропонованого тексту або на частині тексту та викликати зацікавленість щодо обговорюваної теми.

Методика інтерактивних технологій у викладанні наукового стилю мовлення іноземним студентам на етапі ПФ передбачає активне використання комп'ютерних програм. Так, за допомогою програми Power Point можна створювати презентації матеріалу з різноманітних тем за програмою вивчення НМС та працювати з інтерактивними схемами, ; розробляти власні аудіо- та відеоматеріали або ж використовувати матеріали, що знаходяться у відкритому доступі в мережі Інтернет.

Список матеріалів, що були використані

1. Мотіна К.І. Мова та спеціальність. М. Російська мова. 1988 – с.16
2. Богачова Т.А. Кооперантний підхід навчально-виховного процесу при навчанні російській мові як іноземній: Русистика й сучасність. т. 2/ Матеріали X міжнародної науково-практичної конференції – СПб.:МИРС, 2007 – с.104-107.